

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Declaratur ulterius, Non dari præceptum omnem actionem deliberatam
referendi in Deum ex motivo benevolæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

Articulos Michaelis Bay hunc art. 16. *Non est vera legis obedientia quæ fit sine charitate.* Et art. 38. *Omnis amor creaturæ rationalis aut vitiosa est cupiditas quæ mundus diligitur, aut laudabilis illa charitas quæ per Spiritum Sanctum in corde diffusâ Deus amatur.* Hic autem Bajum non intellexisse solam charitatem perfectam, satis apertum est ipsum legenti lib. 2. de peccat. meritis cap. 1. Neque effugium quæras, existimando aliquas Baij propositiones sustineri posse in proprio verborum sensu ab authore intento. Hanc enim vanam esse Bullæ Pontificiæ interpretationem, pridem commonstravit Urbanus VIII. per illius exemplar commate controverso distinctè notatum, & Deputatis Lovaniensium Romæ in manus consignatum anno 1644.

Declaratur ulterius ex prædictis, Non dari præceptum omnem actionem deliberatam referendi in Deum ex motivo charitatis benevolæ.

Primò, Quia jam ostensum est, dolere de peccato, vel ab eo abstinere tantum ex motivo timoris gehennæ non esse peccaminosum, sive cum peccato semper connexum. Atqui idem à fortiori valet in iis quæ fiunt ex motivo fidei divinæ, spei beatitudinis, charitatis proximi, justitiæ, misericordiæ &c. in illis sistendo, quod alij peccaminosum esse volunt. Ergo si rationes allatæ pro timore gehennæ vim habeant, idem probabunt de aliis actionibus jam commemoratis absque relatione in Deum propter se dilectum.

2. Idem satis apertè conficiunt decreta Pontificium, qui generalius doctrinam oppositam repro-

148 Pars 3. tract. 1. De Opinionum probabilitate
reprobarunt in Baij articulo 16. & 38. supra
recitato : quibus accedere potest ejusdem arti-
culus 25. *Omnia opera infidelium sunt peccata, & vir-
tutes Philosophorum sunt vitia.* Atqui infideles qua-
tales qui Deum ignorarunt, non potuerunt ope-
rari ex motivo Charitatis erga Deum. Ergo non
necessariò peccabant agentes ex solo motivo
aliarum virtutum, ut justitiæ, misericordiæ, tem-
perantiæ &c. Adde recentius Decretum Alex-
andri VII. quo vetat censurari doctrinam de
sufficiencia. Attritionis ex metu gehennæ sine
amore in Deum benevolo in Sacramento Pæni-
tentiæ. Ex quo sic liceat argumentari : Si talis
actus per defectum amoris esset peccaminosus,
jam Pontifex consequenter declarasset, non
esse censurandum qui diceret, dolorem sic pec-
caminosum ad Pænitentiæ Sacramentum suffi-
cere. Atqui hoc nullo modo dici potest. Ergo
per hoc indirectè declaratur dolorem concep-
tum ex timore gehennæ per defectum amoris
peccatum non inducere. Quo posito, idem
de aliis actionibus ex suo motivo moraliter ho-
nestis necessariò admittendum erit. Hac sanè
omnia studiosè considerata, mentem Ecclesiæ
fatis elucidare videntur.

Nunc ulterius in particulari, de hoc hominum
ceterorum toto orbe sensus viâ clarâ demon-
stratur. Si ad singulos actus morales daretur ra-
le amoris præceptum, illud esset præceptum le-
gis naturæ, sive, dictamen hominibus à natura
institum circa primum & maximum mandatum
dilectionis Dei : uti etiam admittunt & iucul-
cant qui illud exigunt. Atqui percurrendo om-
nes partes orbis, non est ex millibus unus, qui
sola naturæ luce sibi persuadet in omnibus ope-
ribus hanc sibi obligationem gravissimam sub
peccat

peccati reatu incumbere. Ergo tale legis naturæ præceptum non rectè asseritur. Probatum minor à partium distributione. Omnes homines sunt vel fideles, vel infideles. Primò, Infideles, qui hominum partem magnam constituunt, præcepti istius singulorum operum in Deum referendorum notitiam non habent, cum Deum ipsum ignorent, aut in eum non credant. An ergo omnes illorum actiones, etiam virtutum moralium quatenus ad Deum non relatæ peccata sunt, & pænis à Deo plectenda? Horum certè actiones & virtutes plurimas, ut misericordiam in pauperes eximiam, justitiam, admirandam, castimoniam etiam cum jactura vitæ defensam summis præconiis celebrat etiam populus Christianus, & Patrum & Doctorum monumenta. Nonne magna foret præcepti istius ignorantia, actiones illas cum peccato semper conjunctas tantis laudibus dignas æstimare? Quinimo S. Augustinus de Romanorum infidelium eximia justitia, & aliis virtutibus agens, asserit propter illas, cum cælum mereri non possint, orbis imperium Romanis à Deo concessum fuisse. An ergo opera illa, si defectu debiti finis forent legi naturæ adversa, & pænis à Deo plectenda, tantâ laude, & tanto præmio digna censuisset?

Neque sufficere dicere, opera illa ex Officio suo mala non esse, sed ex carentia debiti finis, sive relationis in Deum ex amore benevolenti. Nam quid hoc in praxi prodest, si nunquam per se elici aut exerceri possint absque peccato?

Nunc ulterius quaero, de quovis homine sive inter fideles sive infideles. Cur in homine jam primùm affecuto usum rationis primus illius actus moralis non possit esse obsequium, obedientia, aut gratitudo exhibita parentibus, aut misericordia

150 *Pars 3. tract. 1. De Opinionum probabilitate*
dia erga egenos sine relatione in Deum, quem
inculpate nondum novit? Actus illi ex officio suo
mali non sunt, ut admittis: nondum etiam ex sua
culpa, caruit ille notitia Dei, cum ante illos ac-
tus, quos supponimus primos post usum ratio-
nis, nullam contra Deum culpam formalem ad-
miserit. Quomodo ergo in illis actibus peccatum
contrahetur? Idem à fortiori valet, si primus
actus fuerit agnitio & timor Dei quatenus tan-
tum est vindex peccatorum, sine perfectiori no-
titia bonitatis, aut alterius excellentiæ divinæ.
Quo pacto per illum primum actum, motivo
amoris destitutum, peccati reatum incurret:
cum alia Dei attributa ad amorem benevolen-
tiæ necessaria nondum cognoscat? Quod si ag-
noscat actum vel unicum, absque amore Dei
elici posse sine peccato, hoc ipso concidit totum
illud præceptum naturæ quod prætenditur de
singulis actibus humanis ex motivo amoris be-
nevoli in Deum referendis, quod accuratè no-
tandum est. Neque hic aut alibi prætere-
re possunt alij, talem non peccare, propter præcepti
illius ignorantiam: nam ex illorum principiis,
vel non datur ignorantia invincibili juris natu-
ralis, vel à peccato non excusat.

Porro, quantum fidelium consensus illud na-
turæ præceptum ubique hæcenus ignoraverit,
patet vel ex eo, quod passim Ecclesiæ Prælati,
Pastores, Confessarij, Ascetici, quamvis relatio-
nem talem omnium operum in Deum omni co-
nato voce, & scriptis tanquam rem maxima
perfectionis, & consilij semper inculcaverint,
non tamen sub reatu peccati proposuerint aut
præscripserint: neque fidelium usus obligatio-
nem talem agnoverit. Quod tamen vel maxime
inculcandum foret in hoc negotio singulas feri-
hom-